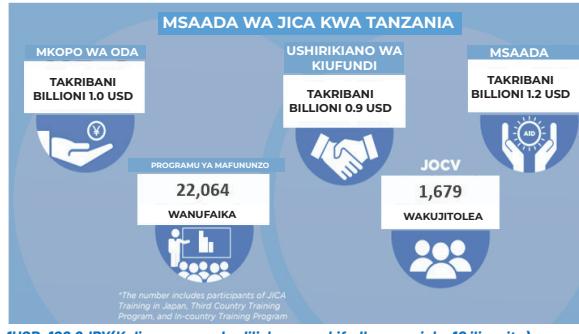
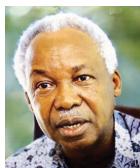

JICA inaadhimisha miaka 60 ya ushirikiano na Tanzania mwaka 2022. Shughuli za ushirikiano zilizanza mwaka 1962, mwaka mmoja tu baada ya uhuru wa Tanganyika, baada Afisa mmoja Serikali alikubaliwa kupata mafunzo ya ujuzi nchini Japani. Tangu wakati huo, shughuli za JICA ziliendelea kukua, na sasa sio tu ushirikiano wa mafunzo ya ujuzi na wataalamu wa Kijapani wa kujitolea (JOCV), lakini pia utoaji wa misaada na mikopo nafuu. Hadi Agosti 2022, Tanzania ilikuwa imepokea mkopo nafuu wa ODA wa zaidi ya Dola Bilioni 1.0, Dola Bilioni 1.2 za Msaada, na Dola Bilioni 0.9 za Ushirikiano wa kuendeleza ujuzi. Katika kipindi hicho, JICA imetoea fursa za mafunzo kwa Watanzania 22,064 nchini Japan, nchi zinazoendelea na ndani ya Tanzania na kutuma Wajapani wa kujitolea 1,679 katika Nyanja mbalimbali.

JICA husaidia mipango ambayo Watanzania kwa jitihada zao hujiweke kwa ajili ya kujiletea maendeleo ya kijamii na kiuchumi sambamba na maono yake ya "Kuongoza ulimwengu kwa uaminifu". Shughuli za JICA Tanzania pia zinaambatana kikamilifu na Mkutano wa Kimataifa wa Tokyo juu ya Mchakato wa Maendeleo ya Afrika (TICAD) ambaa huipa nafasi Afrika ya kujiongoza na Ushirikiano Kimataifa - mchakato ambaa ulianza mnamo 1993. Ushirikiano wa JICA kwa Tanzania umekuwa ukienda sambamba na Mipango na Vipaumbele vya Maendeleo ya nchi.

1. KIPINDI CHA RAIS JULIUS KAMBARAGE NYERERE (1961 - 1985):

(a) Vipaumbele vya Serikali na JICA:

JICA husaidia mipango ambayo Watanzania kwajitihada zao hujiweke kwa ajili ya kujiletea maendeleo ya kijamii na kiuchumi sambamba na maono yake ya "Kuongoza ulimwengu kwa uaminifu". Shughuli za JICA Tanzania pia zinaambatana kikamilifu na Mkutano wa Kimataifa wa Tokyo juu ya Mchakato wa Maendeleo ya Afrika (TICAD) ambaa huipa nafasi Afrika ya kujiongoza na Ushirikiano Kimataifa - mchakato ambaa ulianza mnamo 1993.

Ni muhimu kutambua kwamba katika kipindi chote cha miaka 60, Ushirikiano wa JICA kwa Tanzania umekuwa ukienda sambamba na mipango na vipaumbele vya maendeleo ya nchi.

(b) Hatua stahiki za JICA kwa vipaumbele vya Serikali:

Kulingana na ombi la Tanganyika, likiwa ni taifa

jipya, JICA iliunga mkono juhudi za ujenzi wa taifa hilo jipya kwa kutoa msaada unaolenga kupunguza umasikini kupitia maendeleo ya kilimo, ikianza na Mkoa wa Kilimanjaro. JICA ilituma mtaalamu wa kilimo kusaidia kuinua sekta na kuunga mkono kuanzishwa kwa Kituo cha Maendeleo ya Kilimo Kilimanjaro (KADC).

Aidha, Tanzania ilikabiliwa na uhaba mkubwa wa wataalamu katika nyanja mbalimbali, hivyo ilishirikiana na Japan kukabiliana na hali hiyo. JICA ilikubali Watanzania kupata mafunzo Japan na katika nchi nyingine zinazoendelea na kutuma kwa Wataalamu wa Kujitolea kutoka Japan (JOCV) nchini Tanzania ili kujenga uwezo wa watu katika sekta mbalimbali. Kundi la kwanza la Wataalamu wa kujitolea lilifika nchini mwaka 1967. JOCV walipelekwa katika sekta mbalimbali ikiwemo kilimo, elimu, afya na miundombinu n.k.

Moja kati ya wajapani wa mwanzo wakujitolea akifumndisha ushonaji mama wa Kitanzania (1967)

Katika miaka ya 1970, JICA iliunga mkono juhudi za Serikali za kuboresha maisha ya Watanzania kwa kushirikiana katika kuanzisha Miradi kama Kituo cha Maendeleo ya Kilimo Kilimanjaro (kwa sasa Kituo cha Mafunzo ya Kilimo Kilimanjaro - KATC), ambapo maelfu ya wakulima Kutoka nchi nzima walipatiwa mafunzo ya kilimo cha mpunga. Aidha, JICA ilishirikiana na Serikali katika kuanzisha miradi ya Umwagiliaji ya Bonde la Moshi ya na Ndungu katika Mkoa wa Kilimanjaro katika kipindi hicho. Miradi hii iliboresha sana maisha ya watu katika maeneo husika.

Pia, mwaka 1980 JICA ilishirikiana na serikali ya Tanzania katika uboreshaji na Ukarabati wa barabara za jiji la Dar es Salaam zilizokuwa mbovu na muonekano mbaya. Ukarabati matokeo yake ni kupandishwa cheo Shughuli za kiuchumi kwa Kuwezesha Harakati rahisi na salama za watu.

Wakulima wakipata mafunzo katika chuo cha kilimo cha Kilimanjaro (KATC)

Daraja la kisasa (Selander Bridge) Dar es Salaam ilijengwa wakati huo Mhe. Ilijengwa kwa msaada wa JICA mnamo 1980, na hivyo Kupunguza msongamano suga wa magari msongamano ambaa ulikuwa Kuzingatiwa katika eneo hilo wakati huo Saa. Ilikuwa mwaka huo huo (1980) kwamba JICA ilifungua ofisi yake kamili nchini kufuatilia kikamilifu shughuli nchini na kwa Fanya shughuli

Daraja la Salenda, Dar es salaam (1980)

kama hizi kuwa zaidi Ufanisi.

2. KIPINDI CHA RAIS ALI HASSAN MWINYI (1985 - 1995)

(a) Vipaumbele vya Serikali na JICA:

Kipindi hiki kilishuhudia kuingia kwa Sera ya Biashara Huria, ambapo serikali ilihimiza sana Uwekezaji kwa watu binafsi. Aidha, Serikali iliendelea kukuza sera za kilimo na maendeleo ya viwanda. Katika kuunga mkono sera ya Serikali, JICA iliongeza idadi ya miradi ya ushirikiano na sekta zinazojihusisha namaendeleo ya kilimo na viwanda.

(b) Hatua stahiki za JICA kwa vipaumbele vya Serikali:

Kwa kuunga mkono sera za Serikali, JICA ilianzisha Miradi kama vile Kituo cha Maendeleo ya Viwanda Kilimanjaro (KIDC) - mradi ambaa msukumo wake mkubwa ulikuwa kuendeleza Ujenzi wa viwanda nchini kuendana na Sera za serikali.

Aidha ili kukuza upandaji miti na uhifadhi wa mazingira, JICA ilianzisha Mradi wa Dodoma ya Kijani, ambaa ulitekelezwa na Watalaam wa Wajapani wa Wajitolea (JOCVs).

Aidha JICA ilianzisha Mradi wa Maendeleo ya Umwagiliaji wa Lower-Moshi Kuunga mkono zaidi juhudi za Serikali katika maendeleo ya kilimo.

Wakulima wakipata mafunzo katika chuo cha kilimo cha Kilimanjaro (KATC)

3. KIPINDI CHA RAIS BENJAMINI MKAPA (1995 - 2005)

(a) Vipaumbele vya Serikali na JICA:

Kipindi hiki kilikuwa cha mageuzi mengi ili kuimarisha ufanisi katika utoaji wa huduma za Serikali. Mageuzi hayo ni pamoja na: Programu ya Mageuzi ya Sekta ya Umma, Mageuzi ya Serikali za Mitaa na kadhalika. Aidha, Serikali ilizindua mkakati maalum wa kuendeleza kilimo, ikizingatiwa kuwa takribani asilimia 80 ya wananchi wanategemea kujikimu kimaisha kupitia kilimo. Katika kipindi hiki, JICA iliimarisha zaidi shughuli zake nchini. Mwaka 2004, Mkataba wa ushirikiano wa kukuza ujuzi ulisainiwa kati ya Serikali ya Japan na Tanzania.

Kikao kazi cha ASDS

b) Majibu halisi ya JICA kwa Vipaumbele vya Serikali wakati wa Kipindi hiki:

Kuunga mkono juhudzi za Serikali katika kufufua kilimo, JICA Kwa kushirikiana

na Washirika wengine wa Maendeleo (Ireland, Denmark, Umoja wa Ulaya, DFID, FAO, Benki ya Dunia, WFP) waliungana na Serikali kuandaa Mkakati wa Maendeleo ya Sekta ya Kilimo (ASDS) mwaka 2002. Japan kuitia JICA ilitoa Sekretarieti ya kuandaa ASDS. Baadae Programu ya Maendeleo ya Sekta ya Kilimo (ASDP) iliundwa na JICA ilitoa mchango wake katika uundaji wake.

Aidha, katika kipindi hiki JICA - iliunga mkono uimarishaji wa Kituo cha Mafunzo ya Kilimo Kilimanjaro(KATC)kwa kutoa fursa zaidi za mafunzo kwa wakulima nchi nzima.

Aidha kuunga mkono mipango ya mageuzi ya Serikali za Mitaa, JICA, katika kipindi hiki ilianzisha Mpango wa Kuimarisha Ushirikiano na Mradi wa Mzunguko wa Maendeleo katika Utawala Bora wa Serikali za Mitaa (O&OD Project). Kuitia mradi huu Maafisa wengi wa ngazi ya juu wa Serikali Kuu na Serikali za Mitaa walikubaliwa kwa mafunzo nchini Japani na ndani ya nchi na sasa inajulikana kama "Programu ya Mafunzo ya OSAKA".

Semina ya mradi wa O&OD

4.KIPINDI CHA RAISI JAKAYA MRISHO KIKWETE (2005 - 2015)

(a) Vipaumbele vya Serikali na JICA:

Katika kipindi hiki, Mpango wa Kwanza wa Maendeleo wa Miaka Mitano (2011/12 - 2015/16) ulizinduliwa. Msisitizo mkubwa ulikuwa katika maendeleo ya miundombinu ya barabara, maendeleo ya viwanda, uzalishaji wa umeme, chakula cha kutosha, maendeleo ya nishati, maendeleo ya maji na maendeleo ya elimu.

Kwa kuanza kwa kama wafadhili, JICA iliongoza sekta kadhaa na zilikuwa katika mawasiliano ya karibu na Serikali, kama vile majadiliano ya sera, kukuza ushirikiano na Mpango wa Maendeleo wa Miaka Mitano.

(b) Hatua stahiki za JICA kwa vipaumbele vya Serikali:

Katika kufanikisha kipaumbele cha Serikali cha kukuza maendeleo ya viwanda, JICA ilizindua Mradi wa Kuimarisha Makampuni ya Viwanda kuitia

Kiwanda cha A-Z cha Arusha kikutimia njia ya KAIZEN kuboresha uzalishaji.

Ubora na Uzalishaji wa bidhaa, unaojulikana kama KAIZEN.

Aidha, ili kuunga mkono juhudzi za Serikali za kuboresha uzalishaji na usambazaji wa umeme, JICA iliunga mkono Mradi wa Kusafirisha umeme Iringa - Shinyanga, kupitia kampuni ya Shirika la Usambazaji Umeme Tanzania (TANESCO).

Mradi wa kusambaza umeme Iringa mpaka Shinganya

Kuhusu kipaumbele cha Serikali juu ya maendeleo ya maji, JICA iliunga mkono serikalikupitia Mradi wa Kuimarisha Usimamizi wa Usambazaji Maji katika Mamlaka ya Maji Zanzibar (ZAWA).

5. KIPINDI CHA RAISI JOHN POMBE MAGUFULI (2015 - 2021)

(a) Vipaumbele vya Serikali na JICA:

Katika kipindi hiki, Mpango wa Pili wa Maendeleo wa Miaka Mitano - Mwaka (2016/17 - 2020/21) ulizinduliwa. Iliwekwa msisitizo katika maendeleo ya miundombinu, viwanda, madini, uimarishaji wa utoaji wa huduma za kijamii kama vile afya, elimu, maji na kadhaliaka.

Katika kuendana na Vipaumbele vya Serikali, JICA ilitekeleza miradi ikiwemo ya uboreshaji wa barabara jijini Dar es Salaam. Aidha, JICA iliongeza juhudzi kuimarisha ushirikiano na sekta binafsi kwa ajili ya kuleta ushirikiano.

Barabara ya juu la Mfugale, Dar es salaam

(b) Hatua stahiki za JICA kwa vipaumbele vya Serikali:

Katika suala hili, JICA iliunga mkono ujenzi wa Barabara ya juu (Flyover) ya kwanza kabisa nchini Tanzania, Barabara ya juu ya "Mfugale" jijini Dar es Salaam.

Shamba la viazi vya Matoborwa Dodoma

JICA ilikuza ushirikiano na Sekta binafsi kuitia miradi hiyo kama Kampuni ya Matoborwa, Kampuni inayoendeshwa na liyekuwa Mtaalamu wa Kujitolea wa JICA (JOCV), Kampuni ya Umeme kwa maeneo ambayo hayaungwa kwenye Gridi ya taifa(Wassha)na kampuni kuuza na kutengeneza magari (SAINT PARTS).

6. KIPINDI CHA RAISI SAMIA SULUHU HASSAN (2021 -)

(a) Vipaumbele vya Serikali na JICA

Katika kipindi hiki, Mpango wa mala ya tatu wa Miaka Mitano wa Maendeleo (2021/22 - 2025/26) Ilizinduliwa. Mpango huo ulisitisiza juu ya uendelezaji wa miundombinu muhimu yenye tija ikiwemo barabara, reli, maji, usafiri wa anga, uboreshaji wa mazingira ya biashara, maendeleo ya sekta binafsi, nishati na usawa wa kijinsia. Katika kuendana na vipaumbele vya Serikali, JICA iliongeza miradi mbalimbali Tanzania Bara na Zanzibar. Kufikia 2022, zaidi ya Watanzania 22,000 walikuwa wameshiriki mafunzo mbalimbali ya kukuza ujuzi yaliyofadhiliwa na JICA katika nyanja tofauti kutoka Japan, nchi nyingine au ndani ya Tanzania.

(b) Hatua stahiki za JICA kwa vipaumbele vya Serikali:

JICA ilitekeleza miradi kadhaa ikiwemo ujenzi wa Diko na Soko la Samaki Malindi, ujenzi wa Barabara mpya ya Bagamoyo na Daraja la Gerezani, Dar es Salaam. Aidha, JICA ilitekeleza Mradi wa Kuunganisha Umeme Kenya -Tanzania katika Sekta ya Umeme.

Mradi wa DIKO na soko la samaki Malindi

Mradi wa daraja la Gerezani, Dar es salaam

Wanariadha wa shindano la "Ladies First" Dar es salaam

Kwa kuongezea, JICA ilianza ijayo Ubunifu na Mradi wa Japan (NINJA) kuhamasisha ujasiriamali na ubunifu nchini Tanzania. Pia, kukuza usawa wa kijinsia kupitia riadha ya "wanawake tu" tukio linaloitwa "Ladies First", promosheni ya ushirikiano na binafsi sekta n.k.

7. Historia ya miaka 60 Tanzania

- Katika kipindi cha miaka 60, shughuli za JICA zimeendelea kukua na Kupanuka ili kusaidia maendeleo ya shughuli za kijamii na kiuchumi.
- Ushirikiano wa JICA unategemea vipaumbele vya Tanzania. Hivyo, JICA itaendelea kutekeleza shughuli zake sambamba na mpango wa maendeleo wa Tanzania.